

Sygn. akt : II AKa 433/03

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2003 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący	SSA Elżbieta Mieszczńska
Sędziowie	SSA Bożena Brewczyńska SSA Wojciech Kopczyński (spr.)
Protokolant	Izabela Rybok

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Małgorzaty Siemińskiej

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2003

sprawy z wniosku **J. B.**

- o odszkodowanie

na skutek apelacji pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 23 lipca 2003 r.

sygn. akt XVI Ko1 187/01

1/ utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, a kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa;

2/ zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt II AKa 433/03

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. B. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa 700.000 złotych tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za represjonowanie jego i jego rodziców J. i J. B. przez władze radzieckie w okresie powojennym.

Sąd Okręgowy w Katowicach, ponownie rozpoznający powyższą sprawę, po uchyleniu przez instancje odwoławcza wcześniejszego orzeczenia sądu pierwszej I instancji, wyrokiem z dnia 23 lipca 2003r. w sprawie o sygn. XVI ¹ Ko 187/01 oddalił jego wniosek i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Zdaniem sądu pierwszej instancji nie było podstaw do uwzględnienia roszczeń wnioskodawcy, gdyż przede wszystkim nie wykazał on w sposób obiektywny i wiarygodny, aby represjonowanie jego rodziców związane było z ich działalnością niepodległościową.

Powyższy wyrok zaskarżył pełnomocnik wnioskodawcy podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, a polegający na przyjęciu, że przyczyną represji nie była działalność niepodległościowa.

Stawiając powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie wniosku, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu powyższej sprawy stwierdził, co następuje: Apelacja nie jest zasadna i na uwzględnienie nie zasługuje.

W pierwszej kolejności należy wyraźnie stwierdzić, że sąd pierwszej instancji starannie przeprowadził postępowanie dowodowe, a następnie poprzez należyte rozważenie wszystkich dowodów i okoliczności ujawnionych w toku rozprawy, prawidłowo ustalił, że rodzina wnioskodawcy została deportowana w głąb Związku Radzieckiego, ale wyłączenie z tego powodu, że uznano ich za tzw. „kułaków”.

Poza tym nie wykazano, aby deportacja związana była z działalnością niepodległościową rodziców wnioskodawcy.

W tym zakresie, zdaniem sądu odwoławczego, ocena materiału dowodowego jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych. Sąd 1 instancji dokonując swoich ustaleń w zakresie faktów nie naruszył więc granic swobodnej oceny dowodów. Wbrew twierdzeniom skarżącego ustalony przez sąd stan faktyczny znajduje pełne oparcie w prawidłowo dokonanej analizie i ocenie całokształtu materiału dowodowego przeprowadzonego i ujawnionego na rozprawie. Konfrontacja zaś ustaleń faktycznych z przeprowadzonymi dowodami prowadzi do wniosku, że sąd I instancji zrobił wszystko, aby ustalić jakie były przyczyny deportacji rodziców wnioskodawcy.

Ponadto sąd pierwszej instancji dokonując swoich ustaleń i w tym zakresie oceny wiarygodności poszczególnych dowodów, stanowisko swoje należycie i przekonywająco oraz logicznie uzasadnił. Szczegółowo przedstawił też w pisemnych motywach wyroku tok swojego rozumowania precyzyjnie wskazując powody dla których uznał, że brak jest wystarczających podstaw do uwzględnienia roszczeń wnioskodawcy. Poza tym, wbrew twierdzeniom pełnomocnika przedstawionym dopiero na rozprawie odwoławczej, nie było najmniejszych wątpliwości co do tego, że ojciec wnioskodawcy J. B. widnieje w dokumentach radzieckich jako I. B.. Potwierdził to sam wnioskodawca przedstawiając stosowne tłumaczenia dokumentów.

Na koniec należy wyraźnie podkreślić, że w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, dokonanej w dniu 20 lutego 1993r. nastąpiło, na podstawie art. 8 ust 2a cytowanej ustawy, przejście przez Państwo Polskie odpowiedzialności odszkodowawczej wobec osób represjonowanych przez radzieckie organa ścigania i wymiaru sprawiedliwości lub radzieckie organy pozasądowe.

Niemniej jednak to wnioskodawca musi w dalszym ciągu wykazać, że represje związane były z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego lub z powodu takiej działalności. Brak takiego związku nie pozwala na zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia mimo, że wnioskodawcę i jego rodzinę spotkały represje. Jednak samo przesiedlenie całej rodziny i zmuszanie jej do ciężkiej pracy nie może być samo przez się uznane za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

W związku z tym, że brak było faktycznych i prawnych podstaw do zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok sądu pierwszej instancji utrzymał w mocy. Zasądził też koszty zastępstwa procesowego.